

NOVA DOBA

Licejska knjižnica
Dolžni iztis

Ljubljana

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za inozemstvo letno 120 Din.
— Oglasi za mm višine stolpca 40 p. Reklame med tekstem,
osmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Ljubljana, ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravitelj: Ljubljana, ul. št. 1 pritičje. Telefon št. 65.
Dacun k postnega tekovnega urada št. 10.066.

Pismo

„borcu za ideale“, g. Antonu Novačanu.

Pisal sem Vam 29. aprila javno pismo in Vas vprašal več stvari.

Po treh tednih ste se mi zglasili (Naša vas, 18. maja). Pozno je to. Pošta Vam je sapa. Vi že veste, zakaj.

Ko ste si opomogli od grozot, Vas je streslo; razjezili ste se, zgrabili 18. maja globoko v izmučeni žolč in ...

Mlad gospod — ne tako star, kakor sem za Vas jaz — mlad gospod, ki je čital moje pismo in Vaše besede, mi je rekel: »Pa Novačan sploh ni odgovoril.«

Ne, niste odgovorili na moja vprašanja. Ker mi niste odgovorili, Vam pišem isto pismo še enkrat. Ne izpuščam nič, le dodajam to in ono:

Gospod, Vi pišete (»Naša Vas«, 13. apr.), da hočete iztrebiti iz naših src vse korenine laži in podlosti in dvigniti »naše mišljenje zopet visoko n Kristusu.«

Gospod, Vi izpovedujete republikansko misel.

Gospod, Vi svečano pridigate: »Mi Slovenci smo narod« ter oznanjate geslo: »Naša vera, naš jezik in naša slovenska državnost.«

Ali se, gospod Novačan, niste bali, ko ste to pisali, da bi posijalo solnce ter svetu pokazalo Vašo sliko?

1. Meseca oktobra 1919 sva se videla v Beogradu in v Zemunu. Bilo je to takrat, ko ste mi natovorili neka čudna pisma za zagrebške tvrdke, ki jim jaz nisem poznal niti imena. S strahom sem opazil v Zagrebu, kam ste me poslali s pismi ... Vprašal sem se namreč: Kaj in čemu piše pisatelj iz Beograda zagrebškim tvrdkam? Pisma sem seveda prebral, a za Vas sem se bal. Povejte, o čem ste pisali?

Takrat ste govorili odločno in iz svoje volje: »Kajkavski ne bom nikoli več pisal«. Zavrgli ste torej celo slovenščino, tako kakor je svoj čas pustil Gaj svojo zagorsko kaikavščino — kajpada, takrat ste hoteli postati gospod ob Donavi in Savi, v beograjskem ministristvu za vnania dela — a zdaj, ko bi radi bili gospod ob Savinji, zdaj govorite s povzdignjenim glasom: »Slovenci smo poseben narod, samo soroden Hrvatom. Naš jezik in naša slovenska državnost, to je naše geslo.«

Kdaj ste lagali, takrat ali sedaj ali obakrat?

ALPHONSE DAUDET:

Cariniki.

(Iz francoščine)

Ladja »Emilija« iz Porto-Vecchio, na katero sem se vkrcal in doživel to žalostno potovanje, je bila star velik čoln carinarne, napoln pokrita, kjer se ni imel človek kam skriti pred vetrom, morskimi penami in dežjem. Samo mala s terom namazana kabina je bila, v kateri je stala miza in dve postelji. Morali bi videti naše pomorščake v viharju. Vsi premočeni so se tresli mraza, iz mokrih oblek se je kadilo. V hudi zimi so preživeli nesrečneži cele dneve, da cele noči, tako stisnjeni na klopih so trepetali v nezdravi vlagi. Niso mogli prižgati ognja in do obrežja so prišli le s težavo ... Vendar se ni nobeden pritoževal. V najhujšem vremenu so bili vedno mirni in dobre volje. Kako žalostno je bilo življenje teh carinskih pomorščakov.

Skoro vsi so bili oženjeni, imeli so svoje žene in otroke na kopnem, sami pa so ostali mesece zunaj in vozili po teh nevarnih krajih. Hranili so se s plesnivim kruhom in divjimi olivami. Ni-

2. Vi ste šli v službo kraljevskega ministristva za vnania dela, ne, Vi ste to službo iskali ter bili nekaj časa uradnik našega konzulata v Trstu in našega kraljevskega poslanstva v Pragi. Zdaj ste grlat glasnik republike.

Povejte nam: Ali je »zeleni car« prej zavrgel Vas, ali Vi njega? Kdaj ste idejo prodajali za denar, takrat ali sedaj ali obakrat?

Pojasnijo na tretjo točko, je sedaj lahko: Ali imate Vi pravico in moč, trebiti laž? Pojdite tja in se izpovejte najprej svojih grehov, spokorite se, potem pridigate!

Nekoč ste zapisali besede: »Norost je zmirom lepša od prefrigane računске naloge z življenjem«. Kaj ste si izbrali v svoji »politiki«, norost ali računsko nalogo z življenjem? Norost je nesreča, račun z ideali pa podlost.

V tem smislu sem Vam nisal takrat in tako Vam pišem danes.

Ne prepriam se z Vami radi republike; nama gre za moralo in poštenje. Temeljna načela se razvijajo iz sebe in polagoma — z njimi je značaj in poštenje —, ne smejo se pa menjati kakor obleke, ne odlagati kakor službe. Ali Vas je strah svoje nagle izpremembe, svoje odložene suknje?

Komur pa se je, g. Novačan, zares naglo prekucnilo v glavi, ta je bolan, ta naj gre v špital! Ne v politiko!

Zdaj pa še besedo Vam, ki ste ali boste kdaj čuli govoriti Novačana! Hočem Vam pojasniti, kaj je on sam rekel o sebi, ko je pisal meni.

1. »Cujte«, je rekel, »jaz sem učenec Matošev«, in mi je s tem zapretil.

Matoš je bil Hrvat, ki je znal močno pisati — Bog mu daj dobro na onem svetu! —, a tudi močno psovati in se pretepati. »Ali sem hudo sklofutal kavararja?« je prestrašen — vprašal drugega dne prijatelje.

Novačan — Matošev učenec: **batinaši** ali vsaj učenec batinaške šole!

2. »Jaz sem kot pisatelj suveren in smem vleči za nos vsakega osla«, kliče Novačan. Naravno, če jih dobi! Kdaj boste pa, ljudje božji, vedeli, ali Vas Vaš pastir nima za norca in Vas ne kot osle ne vleče za nos?

Novačan suveren kakor kralj, Vi pa osli! To je njegova republika!

Jaz pa pravim: V naši Jugoslaviji, v naši monarhiji je **narod** suveren, ne

kdar niso pokusili vina, nikdar mesa, ker vino in meso je drago. »oni so zaslužili letno le petsto frankov. Petsto frankov na leto! Mislite, če so bile njihove koče siromašne in če so hodili njihovi otroci bosonogi! Nič ne dé! Vsi ti ljudje so bili zadovoljni. Od zadaj je bil velik sod, poln deževnice, spominjam se, da je pri zadnjem požirku vsak teh siromakov obrisal kozarec in zdihih ah! ... zadovoljen, da je ugasil žejo. Prizor je bil smešen in pomilovanja vreden.

Najbolj vesel in zadovoljen je bil mali Bonifacij, ki so ga nazivali Palombo. Celi dan je prepeval, čeprav je razsajal najhujši vihar.

Kadar so valovi začeli ladjo premetavati, ko se je nebo stemnilo in nastopila megla, da bi jo lahko z nosom rezal, se je zaslišal mirni glas Palomba:

Nikakor ne, gospod,
Preveč časti povsod.
Lisetta pridna je,
Iz vasi ne gane se ...

Naj je burja še tako razsajala, naj je pokalo in škripalo, naj so valovi pokrivali ladjo, carinik je pel brez oddiha naprej. Včasih je bučal veter tako močno,

Novačan!

3. »Jaz sem bog na Olimpu, ki me streje ne zadenejo,« grmi Novačan.

Lepo karjiero je napravil. Vredno je bilo začeti z »Našo Vasjo«. Na gori Olimpu so stanovali bogovi, se veselili z ženskami in z vinom, na ljudi pa streljali, celo na kralje, — bili so pogani.

Poganski bog je Novačan, a hoče po svojem geslu čuvati — »našo vero«.

Tako, glejte, sem Vam razložil, kar mi je on sam povedal: on je Matošev učenec — batinaš, nosovlačec in poganski bog. —

Gospod Novačan! Pisal sem Vam 29. aprila javno pismo. Po treh tednih ste se mi zglasili. Pozno je to. Pošta Vam je sapa. Vi že veste, zakaj.

Ko ste si opomogli od grozot, Vas je streslo; razjezili ste se, zgrabili globoko v izmučeni žolč in — niste odgovorili; s svojimi besedami ste si sedaj sami sapo zaprli — na menda že tudi s svojimi dejanji.

Pojdite tja, kamor Vas zove Matoš, med pesmi in feljtone ... Seveda suveren ne boste tudi tam; le učenec boste. Zagreb. Fr. Hešič.

NARODNA KULTURA: NARODNI JEZIK.

Francoski državnik Paul Deschanel, ki je pred nedavnim časom umrl, se je o narodnem jeziku izrazil sledeče: »Jezik je duševna domovina, njegova vrednost je v tem, kar nudi narodu, narodni jezik umira, kadar nima ničesar koristnega in lepega več povedati. To niso samo besede, zvoki, kojih se ljudje skušajo priučiti, ako se uče kateregakoli jezika, to je celi moralni život, ki je v jeziku izražen. Zato more umetno stvorjen jezik, kakor je esperanto, pač služiti v trgovske svrhe, ker pa nima literature, ne obogati nikdar življenja. Jezik, v kojega narod ni položil svoje duše, ne obsega nikdar srca, jezik brez poezije, ne more živeti. V jeziku živi naša narodna kultura, genius naroda v svojem pravem bistvu.« Tako govori o svojem jeziku slavni francoski učenjak in politik. Mi Slovenci smo kulturno mlad narod, naš jezik je šele z osvobojenjem pridobil svojo polno silo in vrednost, naši pisatelji in pesniki so položili vanj svojo srčno kri, dali so mu vso svojo dušo, ki je duša našega naroda. Spoštujmo naš narodni jezik, v njem in z njim živimo. Naloga naše narodne šole je velika in važna, na njej je, da vzbudi v mladini

da se niso slišali glasovi, le sem in tja je udaril na uho kratek reifen:

Lisetta pridna je,

Iz vasi ne gane se ...

Nekega dne, ko je deževalo in veter tulil, ga nisem slišal. Bilo je to nekaj posebnega, tako, da sem pomolil glavo iz kabine:

»Ej, Palombo, zakaj ne poješ več?«

Palombo ni odgovoril. Nepremično je sedel na klopi. Približal sem se mu. Zobje so mu sklepetali in vse telo se je treslo vsled hude mrzlice.

»Dobil je »punturo«,« so mi odgovorili žalostno njegovi tovariši.

Kar imenujejo »punturo«, je vnetje prsne mreže. To ni bilo nič čudnega v tem dežju in premočeni obleki.

Čez dolgo časa in po velikem naporu se nam je posrečilo priti v malo pusto pristanišče. Okrog in okrog so se vzdigavale visoke skale, pokrite sem in tja z zelenjem. Na obrežju je stala majhna bela hišica s sivimi okni, bila je carinarna. Sredi te puščave, državno poslopje, numerirano kakor kapa kake uniforme, je bilo nekaj zoprnega. Tu so odložili nesrečnega Palomba. Žalostno bivališče za bolnika! Naši smo carinika, ko je ravno jedel v kotu pri ognju z že-

ljubezen in spoštovanje do materinega narodnega jezika, do narodne kulture in narodne literature. Iz poznanja literature črpa narod svojo nacionalno zavest, svoj ponos, to je oni nacionalni ponos, kojega glavni izraz je ljubezen do svojega jezika in svoje domovine. In tega nam mnogo treba, z zaupanjem gledamo na mladino in šolo, da nam prinese to duševno prerojenje.

Politične vesti.

Demokratski shod v Sevnici. Preteklo soboto zvečer sta posetila krajevno demokratsko organizacijo v Sevnici predsednik mariborske oblasne organizacije Ivan Rebek in načelnik stranke poslanec dr. V. Kukovec. Oba sta podala že na predvečer javnega shoda krajevni organizaciji sliko stanja stranke v Sloveniji in Jugoslaviji, v nedeljo na javnem shodu je pa govoril Ivan Rebek obširno o osnovanju pokrajinskih vlad in samouprav po zakonih 26. aprila 1922, dr. V. Kukovec je pa v obširnem govoru pojasnil svetovno gospodarsko politiko, pomen konference v Genovi, pogajanja z Rusi in sklepe male antante. Popisal je ogromno škodo, kateri se Slovenci izpostavljajo, če hočejo igrati v jugoslovanski državi ulogo protidržavnih nezadovoljencev. Dokazal je, da kljub vsemu ostane demokratska stranka v državi nerodajna činiteeljica, dokler bode obstal naš narod.

Bankarji se pripravajo. Ravnatelj jadranske banke Kamenarovič je na sobotnem občnem zboru napadel prejšnjega ravnatelja Praprotnika in je ta zdaj vložil tožbo zaradi razžaljenja časti. Vpletel je Kamenarovič tudi ministra nanc in njegovega pomočnika Kostrenčiča in celo ministra dr. Žerjava. Pravilno bode, pridržati si sodbo o stvari, dotlej ko bode stvar pred sodnijo razpravljana. To bi pa naj bilo takoj, ker javnost pri takih očitanih mora dobiti pojasnilo kar najprej. Mi smo informirani, da je prodajo svinca odobrila vlada, dr. Žerjav takrat sploh ni bil v vladi, ampak dr. Brejc. Ali so pa bančni uradniki kaj zakrivali, naj pokaže razprava. Politiko finančnega ministra braniti bode stvar tega samega. O izseljenjskih koncesijah odločuje po zakonu ministrski svet sam po predlogu ministra prometa in soc. politike.

Najnovejši Georgov govor, ki ga je imel dne 24. t. m. pri zairtku ki so ga

no in otroci. Vsi ti ljudje so bili suhi, rumeni, velikih oči, obrobljenih z mrzlico. Mati še mlada, z dojenčkom v naročju, se je tresla z nami govoreča.

»To je strašno službeno mesto,« mi je zašepetal nadzornik. Vsako drugo leto moramo obnoviti carinarne. Mrzlica močvirja jih žre ...

Treba je bilo poskrbeti zdravnika. Bival je v Sarteni osem milj od tod. Kaj storiti? Naši pomorščaki niso mogli več, otroke poslati je bilo predač. Žena se nagne vun in zakliče:

»Cecco! Cecco!«

Vstopil je velik deček pravi tip bandita, na glavi je imel volneno kapo, ogrnjen s plaščem iz kozje kože. Ko sem se izkrcal, sem ga zapazil pri vratih z radečo pipo v ustih in s puško med nogami. Ne vem, zakaj je zbežal, ko smo se približali. Kakor hitro je vstopil, je žena malo porudečela.

»Moj bratranec ...« nam je pripomnila. »Ne bojte se, ne zgubi se v močvirju.«

Na tiho mu je govorila in kazala na bolnika. Človek se je priklonil brez odgovora, poklical psa in je odšel s puško na rami, skaka je urno od skale do skale.

mu priredili njegovi pristaši iz obeh zbornic, se glasi v kratkem takole: »Pot, ki smo jo v stremljenju po miru nastopili v Genovi, moramo sedaj prehoditi do konca, dokler ne bo mir popolnoma vzpostavljen. Vsa Evropa hoče mir po vojni, ki jo je uničila. Pri tem delu za mir mora igrati Anglija, ki je z 9 in po milijoni vojakov, od katerih jih je 3 in en četrtn milijona padlo, stopila v vojno, vlogo države voditeljice in mora vzeti iniciativo pri delu za mir in vzpostaviti predvojne stanja Evrope v roke.«

Pogajanja z Ameriško vlado o našem posojilu. Naš poslanik v Washingtonu poroča, da je po večkratnem razgovoru z ameriškim finančnim ministrom urejeno vprašanje naših vojnih dolgov v Ameriki. Kakor je znano, znaša naš dolg v Ameriki 15 milijonov dolarjev, razen tega pa smo dolžni tudi plačilo za blago, ki smo ga ob likvidaciji vojne kupili v Ameriki. Vprašanje se bo definitivno rešilo šele tedaj, ko bo Amerika odredila svoje kreditne odnose z vsemi drugimi državami. Ta preditev bo znatno vplivala na odnose naše države z inozemstvom ter se domneva, da se bo naše posojilo zelo hitro zelo hitro da bomo dobili ugodne pogoje za novo notiralo na borzi. Po vsem tem se zdi, posojilo. Ministrski svet je danes dopoldne in popoldne razpravljal o noti ameriški vladi, da bi se dovolil uvoz dolarjev v našo državo ob priliki sprejetja posojila. Vlada je sestavila noto, katero pa mora še odobriti ministrski predsednik Pašič.

Celjske novice.

IZ SEJE CELJSKEGA OBČINSKEGA ODBORA

dne 26. maja 1922.

Zupan dr. Hrašovec odprl ob 18. uri občinsko sejo in konstatira, da se dnevn red zadnje seje nadaljuje.

Za obrtni in tržni odsek referira obč. odbornik Janič. Povišanje pristojbine v klavnici od 30 v na 1 K se odobri. Prošnja gostilničarske zadrage, da se pristojbina za že zaklano živino, ki se mora prepeljati v mestno klavnico na ogled zniža, se odkloni in se obnovi prvotni sklep, da je uvoz zaklane živine v mesto sploh prepovedan. Policijske organe se naprosi, da v tem oziru strogo nastopajo.

Prošnja za dovoljenje, prodajati steklarske izdelke v stojnici na Glavnem trgu, se odkloni. Istotako se ne dovoli neki branjevki prodajati živila v vrsti. Sklene se principijelno stojnice po možnosti omejiti. Antonu Ogrizku, ki prosi za gostilniško koncesijo na Dolgem polju št. 15, se lokalne potrebe ne prizna.

Občinski odbor se pridruži resolucijam, ki jih je sprejel ljubljanski občinski svet glede izvoza živin in pobiranja draginje.

V imenu perzonalnega odseka referira predsednik odseka prof. Mravljak.

V razpravi so večinoma prošnje za povišanje plače, pokojninske zadeve in oddaja mesta prov. pisarniške pomočnice. Z ozirom na finančni položaj mesta in nato, da so magistratni uslužbenci materijelno v enakem razmerju z drž. uradništvom, se nekaterim prošnjam ne

Med tem so prenehali otroci ko so zapazili nadzornika, jesti kostanj in sir. In sama voda, nič drugega kakor voda na mizi! Kako dobro bi storila kapljica vina tem malim. Kaka revščina! Mati jih je dala spat, mi smo pa ostali pri našem bolniku, ki se je premetaval na postelji, kakor bi bil še vedno na razburkanem morju. Greli smo mu neko in jo polagali ob njegovo stran. Enkrat ali dvakrat, ko sem se mu približal, me je spoznal in da bi se mi zahvalil, je stegnil vročo roko...

Zalosten večer! Zunaj je z večerom naraščal vihar. Valovje je udarjalo ob skale, da je bobnelo, kakor bi streljali s topovi. Veter je tulil okrog hišice. Včasih je zaječal Palombo, vseh oči so se obrnile v kot, kjer je umiral obogi tovariš, daleč proč od svojih, brez pomoči. Prsa so se mu vzdigovala in slišalo se je močne vzdihne. To je vse od teh pomorskih delavcev, potrpežljivi so in dobri, odsev njihove lastne usode. Še en vzdih in nič več!... Če se ne motim! Ko je eden od njih šel mimo mene mi je rekel:

»Poglejte, gospod, včasih imamo težko življenje v naši službi.«

more ustreči. Odkloni se nadalje prošnja magistratnih uradnikov, da se uvede na magistratu nepretrgana služba od 7. — 14. ure.

Pravni odsek. Referent dr. Kalan.

Domovinska pravica se prizna Josipu Marnu, Mart. Skrbineku, Ivani Stehlik, Antonu Bovhi, Elizabeti Kristan, Francu Kaču in Anj Petriček. Prošnja Ant. Pollanza se odkloni.

Rešijo se še razne zadeve pravnega značaja.

Pri slučajnostih so pred vsem v razpravi nekatere gospodarske zadeve. Zviša se najemnina okrož. in okrajnega sodišča. Javni bolnici se proda zemljišče v Benj. Ipavčevi ulici (bivše Kanderjevo posestvo) v izmeri 2500 m² a 50 K z ozirom na to, da hoče sanitetna uprava zidati novo izolirnico in da je mesto dolžno podpirati sanitarni zavod, ki se namerava razširiti pred vsem v korist mesta.

Obč. odbornik Prekoršek referira o komisijskem ogledu v mestnem muzeju. Komisija je prišla do soglasnega zaključka, da spada muzej v druge, večje in svetlejša prostore, kjer bo mogoče razstaviti vse dragocene stvari, ki so bile doslej vsled pomanjkanja prostora zaprte po omarah. Sklene se premestiti muzej v Mestno hranilnico v dvorano, v kateri je sedaj carinarna, za lapidarij pa postaviti primeren paviljon na dvorišču Mestne hranilnice.

Obrtnemu pospeševalnemu uradu se zagotovi kot pisarniški lokal večja soba v Vrvarski ulici s primernim stanovanjem za obrtnega komisarja, kakor hitro se izseli državna policija v magistratno poslopje.

Ob 22. uri zaključil župan sejo m naznani še, da bo sklical, na prihodnji teden proračunsko sejo.

Poročni dar celjskega okraja Njegovemu Veličanstvu Kralju Aleksandru, obe sliki, o katerih smo poročali v zadnji številki, bodeja razstavljeni v Narodnem domu, od danes do vštete sobote 3. junija brezplačno, vsak dan od 10. do 3. ure.

Napredna jugoslov. omladina v Celju. Zavedamo se težkih časov, ki s kruto roko gnjavijo cel svet, — a v kljub temu ne obupujemo ter z jasnim pogledom in trdno voljo korakamo z resnim delom do najvišjega svojega tuzemskega cilja in ta je procvit, razmah ter vsestranska konsolidacija naše jugoslovanske države. Preteklo soboto in nedeljo smo imeli kulturni sestanek celjskih mariborskih, ljubljanskih, novomeških, čakovskih in zagrebških dijakov. Po navdušenem zborovanju smo dostojno manifestirali po mestu in na Mestnem trgu smo zapeli državno himno, v okviru katere vidimo posebljeno državno misel, svojo bodočnost in vse ono lepo in veliko, kar more naša mlada srca napačati s srečo. Vsi smo goreli svetega domovinskega navdušenja, razumne se, da smo bili odkriti. Nekateri pa so mislili, da smejo ob taki priliki biti pokriti. Zato smo jih pozvali, naj se odkrijejo — in mi nismo krivi, ako niso hoteli kaj slediti našemu pozivu. To je razpalilo našo mlado kri in posledica temu je, da so se dogodili neljubi incidenti. In mi, dijaki, vemo kaj je ob takih prilikah naša pravica in naša dolžnost. Neutemeljenim klevetam in nizkim zabavljanjem obiskurnih listov, ki zajemajo svojo strupeno protidržavno hrano iz blatnih oblakov črne internacionale ter pretirane socializma, ne bomo posebej odgovarjali — pač pa povemo na pona usta vsem brez razlike stanu, da mi napredna jugoslovanska omladina hočemo neovirano hoditi ona častna in poštena pota, ki vodijo samo naprej in navzgor, mi hočemo neumorno delovati za svoje svete ideale in svetinje ter opozarjamo vsacega, naj ne poskusi delovati proti naši eminentno patriotski volji, kajti mi spoznavamo od dne do dne, da smo premehki in predobri pa bomo v bodoče tako postopali, kakor bo zahteval interes svetega ideala, katerega golimo v svojih mladih dušah. Izzivalna pisarja protidržavnih listov nas je toliko vspodbudila, da se bomo na vseh koncih in krajih organizirali v spodbudo in obrambo visokih namenov. Celjska omladina.

Že zopet sitnosti z menicami. Pišejo nam: Te dni sem hotel kupiti v celjski glavni trafiki deset raznih meničnih golic, a sem dobil samo štiri. Trafika ima od raznih golic samo po — jeden komad v zalogi, mnogih pa sploh ne. Trafikant

pravi, da se mu ne izplača imeti veliko golic v zalogi. Če je to res in če monopolna uprava res dovoljuje njenim prodajalcem, da po svoji volji prodajajo samo one predmete, pri katerih mnogo zaslužijo — potem pa ostane še vedno vprašanje odprto, kje bomo mogli dobiti menične golic? Ali pri nas res ni mogoče doseči reda? Prosimo, ne, zahtevamo od pristojnih činiteljev, da se ta zadeva uredi.

Otroška prireditve plesne šole gosp. Pečnika. V sredo, dne 24. tm. se je vršil v dvorani »Nar. doma« v Celju v zaključenem krogu zaključni večer plesne, oziroma bolj šole za estetično kretanje g. Pečnika, plesnega učitelja v Mariboru. Neverjetno, da more spretna roka v pičlih 3 mesecih pri teh malčkih doseči tako lep uspeh, kakor smo ga lahko večeraj opazovali. Ves spored je bil odigran nad vse ljubko in pristrčno. Prvi del je obsegal plesne točke, v katerih so nam ti ljubki malčki pokazali, koliko lepih, uglajenih kretanj so si osvojili, poleg tega pa tudi, kako se da že pri otrocih razviti ritmičen čut in pojmovanje glasbe. Slednje se je še bolj pokazalo v raznih zelo okusno od g. Pečnika prirejenih plesnih nastopih posameznih otrok in skupin. Kdo se ni radoval nad okornoljubskimi kretanjami male čajeve punčice?! Vse ostale slike so nam pokazale, kako se da vzgojiti estetičen čut in dober okus že pri otrocih. G. Pečnik je tudi v 2 samostojnih točkah pokazal svoje baletno znanje in žel zato obilo zaslužene pohvale. Ves večer smemo imenovati lep in vsi oni, ki razumejo dušo otroka, so se radovali z malčki. — Tu pa treba povedati dobro mišljeno in resno besedo našim vzgojiteljem. Gotovo je pri otroku poglavitnega pomena vzgoja duha. Pa tudi vzgoja telesa in priučitev lepim uglajenim kretanj ni tako brezpomembna, kakor si žal večina naših vzgojiteljev misli. Marsikak talent, posebno v praktičnih poklicih, ostane kljub vsej natančnosti z učenostjo neupoštevani od sveta, ker mu na zunan manjka dobrih in lepih oblik in kretanj. Mladeniča in mladenke tega v odraslih letih ni mogoče priučiti, ker postane telo okorno; treba je pričeti že pri otrocih. Strah vzgojiteljev, da bi take vrste vaje bile na kvar učnim uspehom, je popolnoma neutemeljen. Seveda treba postopati individualno in one poedine otroke, pri katerih bi se pokazal tak škodljiv vpliv — kar pa so gotovo le izjemni slučaji — izključiti od takih vaj. Po našem mestu je bilo žal opazati ravno iz učiteljskih vrst močno protiahtiljivost, ki je delovala z vsemi sredstvi. Neki šolski ravnatelj je šel v svoji pretirani bojazni celo tako daleč, da je svojim učenkam prepovedal, da bi si ogledale to nedolžno prireditev. Od resnega do smešnega je res samo en korak! Jeli bolje, da otroci doslušajo dvoimne dovtype cirkuških klovnov, gledajo moralno nevarne filme in se urijo v robatosti in surovosti pri temu večnemu brcanju žoge?! Ni li boljše, da v svojem prostem času pridobe tudi na uglajenosti kretanj, ki jim ne bo v življenju nikdar škodovala, pač pa mnogo koristila. Vsa čast našim šolskim sestram za moderno pojmovanje otroške vzgoje, ki so je pokazale s tem, da so privedle svojo deco k tej prireditvi! — Skrivanje za neko tozadevno naredbo višjega šolskega sveta ne upravičuje, ker je bil večer mišljen kot zaključen in ne more nikdo starišem, ki so v prvi vrsti poklicani k vzgoji otrok, zabraniti, da ne bi smeli prirediti četudi v največjem prostoru enakih zaključenih prireditev.

Pogreša se Zofija Inkret, hčerka mštalatelja Leopolda Inkreta stanujočega v Celju, Dolgo polje 11. V petek je šla kakor po navadi v tukajšnjo mestno ošnovno šolo in od tedaj ni nobenega sledu od nje. Stara je 11 let. Črnolasa, suhega obraza, oblečena v pepito obleka z belim predpasnikom in ponošeni čevljev, spodnje hlače ima rudeče barve. Kdor bi kaj vedel o njej naj iavi na tukajšnji policijski oddelki ali naravnost očetu.

Policijske vesti. Izgubljeni predmeti: Dne 4. 5. v Gaberjih rudeča listnica z okoli 30.000 avstrijskih kron. Dne 13. 5. na tuk. kolodvoru ali pa v vlaku Ljubljana - Maribor listnica s 550 K, izkaznico na ime Franc Vračko in fotografijo, na Glavnem trgu črna denarnica s 37.50 Din, dne 15. 5. v gostilni Nar. doma ali pa v kavarni Evropa eden ženski dežnik s svetlo rujavim zakrivljenim roč-

jem, okrog roba ima dve temni zakrivljeni črtici, dne 21. 5. Vodnikova ulica in Vrazov trg rujava denarnica s 140 Din in nekimi računi, dne 21. 5. v bližini hotela »Skoberne« rujava denarnica z vsebino okrog 145 Din, naslov Rozalije Stokan in podoba sv. Antona; dne 22. 5. na potu od mestnega vrta do Glavnega trga listnica iz črnega papirja z nekaj nad 200 Din, invalidsko izkaznico, glasečo se na ime Martin Ojsteršek ter nekaj plačanih računov. — Najdeni predmeti: dne 21. 5. na tuk. kolodvoru eden 10 dinarski bankovec.

Koncert kubanskih kozakov dne 23. maja je brzkone v pričakovanju, da je ta zbor identičen z istoimenim lanskim letu pod vodstvom Sokolova, privabil vendar še nekaj občinstva v Narodni dom. Ali koj prva pesem nas je žal uverila, da imamo pred seboj navaden diletantski zbor, ki ne le da zaostaja za prej imenovanim, ampak sploh za vsemi ruskimi zbori, ki so zadnji čas peli v Celju. O kakšni glasovni tehniki ali tisti fini občutljivosti v dinamskem oziru, ki smo ju vajeni zlasti pri ruskih zborih, tu ne vemo veliko poročati, pač pa se je uveljavljalo prav pogosto (zlasti v kozaških »marših«) neko divje, hripavo vpijje. To, da se nam je po plakatih obetala zborovska glazba prvih ruskih kompozitorov od Glinke pa do petorice »ruskih novotarjev«, dočim pa v koncertu razum Glinke nismo slišali nobenega teh glasbenikov, pač pa izvečine pesnice lahkega značaja in srednje vrednosti, moramo imenovati čisto navaden trik. V cellem prav diletantsko petje, ki bi že z ozirom na predloži prvovrstni umetniški koncert »Mladosti« iz Zagreba lahko izostalo. C. Pregelj.

Organizacija stanovanjskih najemnikov v Celju. V sredo, dne 24. tm. se je vršil izredni občni zbor društva stanovanjskih najemnikov, ki je po sestavi svoje odbora social-demokratsko. Vsled sporazuma, ki se je dosegel med dosedanjim odborom in zastopnikom se neorganiziranih obrtnikov, trgovcev in javnih nameščencev, ki so v Celju gotovo v pretežni večini, bi bil moral dosedanji odbor demisionirati in prepustiti polovico odborniških mest na novo vstopivšim članom. Nadalje je bilo dogovorjeno, da pošljejo v mestu v stanovanjsko komisijo kot prislednika javni nameščenci in namestnika delavci, z celjske okolice pa prislednika delavci in namestnika doslej še neorganizirani. Na občnem zboru je stari odbor sporazum kršil, vsled česar si ustanovijo od socialistov neodvisni stanovanjski najemniki svoje društvo.

Cirkus Renlow prireja s prav izbranimi točkami večerne predstave. Občinstvo je s prireditvami prav zadovoljno. V torek ob 8. uri zadnja velika poslovalna predstava.

Obrtni vestnik.

Volitve v pridobninske priredbene komisije v celjskem okrožju dne 28. tm. so se vršile ob razmeroma slabi udeležbi. Natančne številke objavimo v prihodnji številki, ker za danes še nimamo na razpolago poročil iz vseh okrajev. Kakor je videti, so enoglasno izvoljeni vsi kandidati, ki jih je predlagalo Občeslovensko obrtno društvo skupno s Slov. trg. društvom v Celju. V mestu Celju in v okolici celjski ter v vranskem okraju ni bilo protikandidatov; tako menda tudi v drugih okrajih ne.

Obrtniški sestanek v četrtek 1. junija se vrši v »Gozdni restavraciji«. Razpravljalo se bode, če bo udeležba primerna, o zanimivih obrtniških vprašanjih. Začetek ob 8. uri zvečer. Vabljeni je vse obrtništvo brez izjeme.

Rokodelska opravila državnih delavnic. Občutno konkurenco mali obrti tvorijo državne delavnice v raznih jetniških, poštinih, železniških, paroplovnih in vojaških zavodih. Pritožbe v tem pogledu so že stare, so se pa posebno zadnja leto zelo pogosto ponavljale in posebno tudi na vseslovenskem obrtniškem shodu v Borovljah 1920 in na lanskem zveznem zboru Zveze inžnostajerskih obrtnih zadrug v Slovenski Bistrici s povdarkom naglašale. Ti zavodi ne spadajo pod določbe obrtnega zakona, kar se v praksi napačno tolmači tako, da smejo izvrševati rokodelske posle tudi za izvenzavodni promet. Tako tolmačenje je seveda napačno in nemoralno. Predpisi o pogojih za nastop samostojne obrti postanejo brezpredmetni, če

sme n. pr. železniško podjetje, ki dela s ceneniimi močmi in tudi sicer z mnogo manjšimi režijami izvrševati rokodelska opravila nemoteno za splošen promet, ali če smejo to vršiti vojašnice, ki pri tem nimajo sploh nikakih režij, ali celo kaznilnice. Uslužbenci železniških, paroplovnih, poštinih, brzojavnih in drugih sličnih javnih podjetij smejo sploh le ona obrtna opravila opravljati, katera služijo izključno obratovanju teh podjetij in tudi to le v onih obrtnih strokah, ki so za vzdrževanje obrata neobhodno potrebne (t. j. v kovinarski, mehaniški, mizarski, sedlarsko - tapetarski in pleskarski stroki). Obleka ali obutje se tudi za uslužbence teh podjetij sme izdelovati le po upravičenih obrtnikih. Aktivnim vojaškim osebam je izvrševanje rokodelskih obrtov za civilne odjemalce že po obstoječih vojaških predpisih prepovedano. Največja liberalnost vlada glede izdelkov civilnih kaznilnic in poboljševalnic. Ker ravno ti zavodi prizadevajo mali obrti največjo škodo, je že bivše avstr. justično ministrstvo pod 12. 4. 1885 odredilo, da morajo kaznilnice cene svojim izdelkom zenačiti z običajnimi dnevnimi cenami, z razpisom od 3. 6. 1886 pa je kaznilnicam sploh prepovedalo izvrševanje naročil in nadrobno prodajo izdelkov zasebnim strankam. Tozadevnih predpisov za zaščito male obrti je torej dovolj, toda kakor povdarjano, se taisti v praksi prezirajo. Tozadevne glavne zahteve obrtniških organizacij so date oddelku ministrstva trgovine in industrije pri naši pokrajinski upravi povoc, da je naročil z razpisom od 12. 5. 1922 št. 3278 vsem obrtnim oblastvom: 1. da opozorijo vse zavode, za katere omenjeni predpisi veljajo, da jih upoštevajo, in 2. da postopajo tudi napram državnim upravi, ki hoče izvrševati rokodelske obrti v svojih zavodih, natančno po veljavnih določilih obrtnega reda, ker te državo smatrati za juridično osebo v smislu § 3 o. r. Ta razveseljevi odlok imenovane oblasti povzročen po naših obrtniških organizacijah bodo gotovo vsi rokodelski obrtniki radostno pozdravili in lahko trdim, da bo od tega ukrepa rokodelstvo v obče imelo korist, tudi oni obrtniki, ki tako radi razglašajo, da ne rabijo organizacije, ker jim nič ne koristi. —al—

Sokolstvo.

Sokolska župa v Celju vabi vse, ki se nameravajo udeležiti vsesokolskega zleta in ne bodo nastopili v kroji, zlasti naše narodno žensstvo, da pohiti ta dan v narodnih nošah v Ljubljano. V največjem številu bodo nastopile narodne noše 15. avgusta, na dan, ko se bode vršila dopolne sokolska povorka in popoldne, ko bode javna telovadba. Narodne noše bodo razpostavljene po najlepših točkah, odkoder bodo imele najkrasnejši pregled vsega tedanjega gibanja. Dne 15. avgusta bodo tvorile špalir, popoldne pa boče samostojna povorka narodnih noš iz mesta na telovadišče in od tam na veselični prostor. Udeleženci v narodnih nošah imajo znižano železniško voznino. Celjanske in Celjani se naj prijavijo naravnost pri Sokolski župi v Celju, in sicer najpozneje do 20. junija, ostali pa pri svojih društvih. Društvom pošljemo te dni tozadevno okrožnico. Predsedstvo Sokolske župe v Celju.

Turistika in šport.

Savinjska podružnica SPD naznanja vsem svojim članom, da priredi osrednji odbor SPD skupno s Hrvatskim planinskim društvom in društvom Planinara za Bosno i Hercegovinu skupni izlet na Plitvička jezera. Člani udeleženci imajo dovoljeno polovično vožnjo. Odhod iz Ljubljane 2. junija ob 17.53. Povratek poljubno v času do 8. junija. Izletni stroški bi znašala približno 1000 K. Izlet in sestanek z bratskimi društvi obeta biti zanimiv in krasen ter pomemben glede nadaljnjega razvoja za ustanovitev Saveza Jugoslovanskih planinskih društev. Glede nadaljnjih informacij naj skušajo člani prej ko mogoče priti v stik s predsednikom SPD g. dr. Tomiškom.

Šahovski klub v Celju postaja vedno bolj središče organiziranega šahovskega delovanja v celem okraju. Dočim se je namreč, kakor čisto naravno, omejeval prvotno le na ozke meje celjskega mesta, je v zadnjem času razširil svoj delokrog tudi že na večje naselbine v njegovi okolici. Priredil je v ta namen

doslej letos že dva izleta in sicer prvega (dne 30. aprila) v prijazni trg Vojnik, drugega pa dne 25. maja v pomorni Žalec. V obeh omenjenih krajih se nahaja dokaj številna šahovska kolonija, ki razpolaga čez več precej močnih šahovskih sil. Samo da ti skriti šahovski talenti dosedaj niso imeli prilike se primerno uveljaviti in izvežbati, ker jim je manjkalo za to potrebno torišče, organizacija. Temu se je izleti celjskega šahovskega kluba skušalo od pomoči, kakor vse kaže, njegova akcija ni bila brezuspešna. V Vojniku se je že ustanovila podružnica kluba s približno 12 člani in se vrši tam baš te dni že celo domači turnir. To je vsekakor veselo znamenje za ta narodno še vedno neenoten trg, ker se krog šahovske mize redno zbirajo kot okrog nekakega mednarodnega in nadpolitičnega ognjišča ljudje najraznovrstnejšega narodnega, kulturnega in političnega prepričanja. Nekaj podobnega se pripravlja sedaj tudi v Žalcu, ker tudi v tem lepem, pa razkrojenem trgu uvidevajo resni činitelji, da je ne samo v interesu poglobljenja v šahovsko igro, temveč tudi v svrhu zbiranja vsakojakih nasprotstev tako skupno, nepolitično torišče potrebno. — V doglednem času nameravajo celjski šahisti izleteti še v Laško in potem v Rogaško Slatino, kjer se bo s tamošnjimi šahisti - letoviščarji priredil šahovski turnir.

Dopisi.

Vojnik. Šolska mladina v Vojniku uprizori na binkoštni ponedeljek, dne 5. junija v posojilnični dvorani v Vojniku mladinski igrokaz »Kralj Matjaž«. Začetek ob 15. uri. Čisti dobiček je namenjen šolarski knjižnici. Učiteljstvo.

Vojnik. Pretekli četrtek je ponovil dramatični odsek Sokolskega društva v Vojniku veseloigro »Charleyeva teta. Vsi igralci so prav dobro igrali ter želijo zadovoljnega občinstva največjo pohvalo.

Rogaška Slatina. Novo sezijo je pričela Rogaška Slatina prenovljena in vidi se, da se polagoma vračamo v normalne razmere. V čast zdraviliški upravi moramo ugotoviti, da je letošnja zimo izvršila ogromno delo in premagala velike težkoče. Tudi novo angažovana godba napravlja jako ugoden vtis. Tu sem bi naj prišli gospodje demagogi in pogledali. V dnu podle duše bi morali biti te zapeljivce naroda sram, ki vedno kriče, da vsa državna podjetja propadajo in tako pavšalno sramotijo naše zaklade. Seveda z vpitjem in zabavljanjem ne dosežemo ničesar. Treba je smotnega in pozitivnega dela. Tega pa gospodje demagogi ne poznajo, na Slatini pa bi se ga lahko naučili.

Št. Pavel pri Preboldu. Šolsko vodstvo se iskreno zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k uspehu prireditve naše šolske mladine dne 25. maja tl. Hvala predvsem gospe Zanierjevi, ki je v ta namen prepustila prostor! Hvala gospod. dr. Tajnšekovi, predsednici Ciril - Metodove podružnice, za prepustitev odra! Hvala nadmojstru tovarne g. Temlerju za prijaznost!

Narodno gospodarstvo.

Hmeljarsko društvo v Žalcu. 25. 5. 1922. P. n. poverjenikom!

Ker je nujno potrebno, da se podajajo vsaj vsakih 14 dni v mesecih junij, julij, avgust in september v. l. javnosti, posebno pa hmeljskim prekupcem potom strokovnih časopisov inozemstva točna in zanesljiva poročila o vsakokratnem stanju hmelj, nasadov celega okoliša potem o tržnem razpoloženju, o cenah itd., Vas društveno vodstvo vliudno prosi, da mu na dan poziv na priloženi dopisnici vsaj po preteku treh dni poročate iz Vaše okolice o sledečem:

1. Kakšno je stanje hmelj, nasadov v obče? (visokost poganikov, številnost panog, cvetni popki, cvetje, prehod cvetja v kobule, kakovost kobil, zorenje in obiranje.)

2. Katere delo v hmelj nasadih se izvršuje ali se je pred kratkim izvrševalo?

3. Kakšno je vreme? (temperatura noči, padavine, suša.)

4. Ali je rastlina zdrava? (bolezn, živalski in rastlinski škodljivci.)

5. Kaj veste o hmeljski kupčiji? (predprodaja, cene — najvišje in najnižje.)

Prosimo, da si ta listek shranite in na vprašanja odgovarjate kratko in točno ter se sklicujete le na št. 1—5. — Za društveno vodstvo: predsednik Fr. Roblek l. r., poslovodja A. Petriček l. r.

Carine prosti uvoz stekla za izdelavo ogledal. Generalna direkcija carin obvešča trgovsko in obrtniško zbornico, da je carinski svet v svoji seji z dne 8. maja 1922 odobril carine prosti uvoz stekla za izdelavo ogledal v debelini 4 do 8 mm, ker je tako steklo smatrati v zmislu naredbe 61602 z dne 23. sept. 1920 za polufabrikat.

Pooblaščenke banke za osiguranje valute. Generalni inspektorat min. financ obvešča trg. in obrtniško zbornico v Ljubljani, da smejo po členu 6 pogodbe, ki je bila sklenjena med Narodno banko in bankami, ki so pooblaščenke za arbitražo, one banke, ki se bavijo stalno z izvozom, same pri sebi zasigurati valuto za izvoz. Ta pravica pripade sledečim bankam: Izvozna banka, Beograd; Francusko - Trgovinska banka, Beograd; Englesko - Trgovinska banka, Beograd; Podunav. Trgov. Akc. društvo, Beograd; Zemaljska banka, Beograd; Prva Hrvatska štedionica, Zagreb; Hrv. Slavenska Zemal. Hipotek. banka, Zagreb; Srpska banka, Zagreb; Hrvatska eskomptna banka, Zagreb; Jugoslovenska banka, Zagreb; Jadranska banka, Ljubljana; Jugoslovenska Union Banka (s Slavonsko banko v Zagrebu), Ljubljana; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana.

Jugoslavija ima razmeroma najmanj bankovcev. Kakor kaže januarska statistika, imajo države sledeči obtok papirnatih novčanic: Amerika 14 milijard 300 milijonov dolarjev na 100 milijonov prebivalcev, Anglija 11 milijard 300 milijonov funtov šterlingov na 44 milijonov prebivalcev, Francija 36 milijard 400 milijonov frankov na 39 milijonov prebivalcev, Italija 15 milijard 400 milijonov lir na 36 1/2 milijona prebivalcev, Belgija 6 milijard frankov na 7 1/2 milijona prebivalcev, Romunija 13 milijard lejev na 15 milijonov prebivalcev, Českoslovaška 12 milijard 129 milijonov češkoslov. kron na 13 milijonov prebivalcev in Jugoslavija 4 milijarde 650 milijonov dinarjev na 12 milijonov prebivalcev.

ZAKONSKI NAČRT.

(Sestavil Fedor Mikič stud. med.):

Ker je »uspešno« delovanje proti »socialnemu zlu« alkoholizmu mogoče samo z izdatno pomočjo države, zato predlagamo sledeče, v resoluciji utemeljene zakone:

§ 1. V vseh osnovnih in srednjih šolah se imajo vsak mesec obdržavati obvezna dveurna predavanja o alkoholizmu.

2. Organizacija »Mladih junakov« je obvezna za vse razrede osnovnih šol ter se ima razširiti na vse srednje šole. Vodja organizacije ima biti razrednik. Poslovanje te razredne organizacije predpiše »oblastni šolski svet«.

§ 3. Slična predavanja po večini s pomočjo zdravnikov, se naj izvedejo tudi med vojaštvom.

§ 4. Komandanti čet imajo po šolskem vzoru zbirati »Mlade junake« v svoji četi.

§ 5. Ustanoviti se ima med oficirskim zborom »abstinentno združenje«.

§ 6. Ker dobiva »duhovništvo« vsem ver od države podporo, zato se naroči vsem predpostavljenim duhovništvu, da podrejeni vsak mesec enkrat drže v vseh njih svečih, ki so »stalno« v uporabi, — specijelna antialkoholna predavanja.

§ 7. Javna antialkoholna predavanja imajo zdravstveni odseki podpirati s filmi, skioptičnimi slikami in drugim tozadevnim materialom zaradi nazornosti.

§ 8. O nealkoholnem gospodarstvu se ima predavati na visokih in srednjih gospodarskih šolah. Na tehniških fakultetah se ima istotako držati posebna predavanja o »nealkoholnem« (oz. o »alkoholnem«) gospodarstvu.

N. B. »Nealkoholno« gospodarstvo pomeni ono gospodarstvo, kjer se opojne (alkoholne) pijače splošno porabljajo kot konzumno sredstvo.

§ 9. Za antialkoholne propagatorje se ima vzgojiti učiteljstvo, duhovništvo, dijaštvo, sodniki i. t. d.

§ 10. V svrhu antialkoholne agitacije se ima uporabiti ves uradniški aparat; oblast mora tozadevno vplivati na najrazličnejša društva, kakor n. pr. na telovadna, športna in planinska društva.

§ 11. Prepovedano je točiti alkoholne pijače na vseh javnih prostorih, kjer bi se moglo zapeljavati k pijančevanju n. pr. na kolodvorih, v bližini vojašnic, sportnih prostorov, šol, gledališč in gledališčih, v planinskih kočah, v bližini cerkev itd.

Navedeno imajo v teku enega leta izvršiti občine in okrajna glavarstva. V spornih vprašanjih odločuje oblastna uprava kot zadnja instanca.

§ 12. Prepovedano je kuhati žgane pijače za »domačo« rabo. Prestopki se kaznujejo s konfiskacijo 1/4 premoženja oz. 1 letom ukinjenja svobode.

§ 13. Prepovedano je točiti alkoholne pijače v soboto, nedeljo, ponedeljek in ob praznikih. Prestopek se kaznuje s takojšnjim ukinjenjem koncesije, ki se je ne da več pridobiti.

§ 14. Prepovedano je točiti alkoholne pijače na dan pred, za in po volitvah. Prestopek se kaznuje z ukinjenjem koncesije in s konfiskacijo vsega premoženja.

§ 15. Prepovedano je točiti alkoholne pijače ob plačilnih dneh. (Važno za industrijske kraje!). Prestopek se kaznuje z ukinjenjem koncesije in s konfiskacijo vsega premoženja.

§ 16. Občine oz. glavarstva imajo prepovedati točenje alkoholnih pijač povsod, kjer bi se znalo zbrati večje število ljudi n. pr. ob novačenju, na dan božjih potov itd. Prestopek se kaznuje kakor v § 15.

§ 17. Ukinje se nadaljnje izdajanje koncesij za točenje alkoholnih pijač popolnoma.

§ 18. Vsakdo, ki kupi alkoholne pijače na dneve in na krajih, ki so prepovedani po §§ 11 do vključno 16 — se kaznuje z globami, odgovarjajočimi 10% premoženja, pri uslužbencih brez premoženja pa 10% mesečne plače (oz. 4-krat tedenske).

§ 19. Vlada ima podpirati z zakoni, moralno in finančno, ustanavljanje brezalkoholnih gostiln, industrijo nealkoholnih pijač — s tem vspešno vegetarijanskih kuhinj.

§ 20. V vseh javnih lokalih se prepovedo steklenice, ki merijo več kot 1/2 l (jedenako pol dm³). Prestopek se kaznuje z globo 1000 Din.

§ 21. Uvoz alkoholnih pijač je absolutno prepovedan. Prestopek se kaznuje s konfiskacijo premoženja in 10 let ukinjenja svobode.

§ 22. Izvoz alkoholnih pijač svoboden in carine oproščen. »Produktivne zadruge« (= združenje producentov) alkoholnih pijač imajo pri izvozu alkoholnih pijač na železnih in ladjah 50% popusta na tovarnini.

§ 23. Občinski odbor lahko sklene v območju občine ljudsko glasovanje, po katerem lahko občinski odbor oz. okr. glavarstvo ukineta točenje alkoholnih pijač v dotičnem občinskem območju popolnoma.

§ 24. Vsakdo, ki bi bil pred sodiščem oproščen zaradi nezavedanja kaznjivega dejanja, napravljenega v pijanosti, se ima kaznovati radi pijanosti (upijanjenja) same. Kazen po § 18.

§ 25. V vsaki oblasti se ima ustanoviti »pivsko zdravilišče«.

§ 26. Vsakdo, ki daje otrokom do 18. leta kakršnihkoli alkoholnih pijač, se kaznuje z globo, ki odgovarja 1/4 vrednosti vsega imetja oz. do 10 let ukinjenja svobode.

§ 27. Vsak državni uradnik, katerega bi se dokazala pijanost v uradu oz. med uradnim poslovanjem se suspendira takoj — ako se mu dokaže pijanost »izven« urada, se suspendira šele po enkratnem opominu.

§ 28. Imenovani zakoni so mesec dni po objavljenju v službenih novinah polnomočni.

Dnevna kronika.

Odlikovanje. Nadučitelja g. Petrička v Žalcu je odlikoval kralj z redom Sv. Save 5. reda, ker si je pridobil veliko zaslug na polju hmeljarstva. Častitamo!

Pri kopanju v Savi utonil. Sedlarski vajenec Avguštin Prešeren se je sel kopat v Savo s tovarišema Matijo Merardom tiskarskim vajencem in dijakom Antonom Robičem. Kakih 200 korakov od mostu kamniške železnice je šel Prešeren v Savo, kjer je izginil. Tovariša, ki tega nista precej zapazila, sta ga zaman iskala. Obleko sta izročila njegovi materi.

SLAVENSKA BANKA d. d. podružnica CELJE

Prešernova ul. 3
Telefon št. 60

Obrestuje hranilne vloge

po **4 $\frac{1}{2}$ %** dnevno.

Vezane vloge po dogovoru.

Ljubljana — Zagreb — Beograd

Delniška glavnica in rezerve K 200.000.000

PDDRŽNICE: Bjelovar, Brod n/Savi, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Osijek, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Velikovec, Vršac.

EKSPOZITURE: Monoštor, Rogaška Slatina, Škofja Loka. — AFILIACIJE: Budapest: Balkan bank r. t. — Dunaj: M. R. Alexander. — Split: Jugoslav. industrijska banka d. d. —

AGENCIJE: Na vseh važnih tržiščih Južne Amerike.

Kupuje in prodaja valute in devize najbolje. Izvršuje vse bančne posle točno in solidno.

Registrov. kreditna in stavbna zadruga z om. zav. v Celju

„LASTNI DOM“

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ % štiri in pol K od sto, proti odpovedi (5%) pet od sto.

Komorni kvartet »Zika« je koncertiral 20. tm. v Residenz-Palais v Monakovem. Na vsopredju so bili Mozart, Novak in Smetana (»Iz mojega življenja«). Dvorana je bila nabito polna. S svojo globoko umetnostjo je kvartet izzval v občinstvu veliko in iskreno priznanje umetniško zelo razvijene publike, ki ni hotela odnehati z aplavzom. Kritike so zelo pohvalne. S tem koncertom, h koga uspehu Zikovcem prav iskreno častitamo, je pasiral kvartet na kritičnejšo točko Nemčije ter si odprl pohod v širni svet. O uspehih Zikovcev v Nemčiji bomo sproti poročali.

Tožbo zoper ravnatelja Jadranske banke Kamenarovića z ozirom na dogodke na občnem zboru v Ljubljani, sta vložila gg. dr. Janko Kavčnik in ravnatelj Avgust Praprotnik.

Orožnik utonil. Pri kopanju v Savi je utonil orožnik Josip Ugovicer iz Vidma pri Krškem. Sava ga je odnesla naprej, pri Dobovi so potegnili truplo iz vode.

Težki nesreči v Trstu. 26. tm. se je vršila v Trstu v ulici Molina Grande kolesarska dirka. Mnogo meščanov je gledalo mimovozeče dirkače. Na nasprotni strani ljudskega vrta je stal železničar Ferruccio Veronese, star 25 let. Ker je pričelo deževati, je hotel iti železničar onkraj ulice, da bi našel pod drevesom ljudskega vrta zavetišče. V tem hipu je pridrvel kolesar mesar Bruno Marisich in trčil z vso silo v železničarja. Železničar je treščil ob tla, si razbil črepanjo, mesar pa je zletel s kolesom vred par metrov v stran, ki si je tudi razbil črepanjo. Oba težko ranjena so prepeljali v mestno bolnico. Njuno stanje je zelo nevarno. — Narcizij Božič, star 17 let se je peljal isti dan s kolesom po predoru »Montuzza«, za njim je pridrvel avto, fant se je hotel izogniti, pri tem je pa prišel pod drug avto, pri čemur si je zlomil kost na čelu in močno pretresel možgane.

V aeroplanu okrog sveta. Major Blacke in dva druga angleška letalca so se vzdignili v Croydenu v zrak. Preliteli bodo Arabijo, Indijo, Japonsko, Alasko, Kanado, Grönland in Island. Pot bo dolga 30.000 milj in bodo rabili za potovanje 90 dni.

Pogorel je Matevž Ažman, posestnik v Letušu dne 15. aprila in sicer mu je pogorela hiša in kašča, ker je bila s slamo krita. Ker ima malo posestvo in sedem otrok, živi vsa družina v velikem pomanjkanju. Prosi se za prostovoljne milodare, katere sprejema uradništvu lista!

Na dan kraljeve poroke bodo pošte cel dan zaprte. Ministrstvo za pošto in brzojav je odredilo, da bodo na dan poroke Nj. Vel. kralja Aleksandra I. pošte v vsej kraljevini za občinstvo zaprte. Na ta dan izostane tudi dostavljanje pošiljk po pismošolah. Telegrafska in telefonska služba se vrši tudi ta dan normalno.

Zaprti komunistični poslanci obolevi. »Novosti« javljajo, da so obsojeni bivši komunistični poslanci Filip Filipovič, Teodor Szalay in Nikola Kovačević obolevi ter bili prepeljani v bolnico.

Političen umor v Sofiji. Bolgarski tiskovni urad javlja madžarskemu dopisnemu uradu: Preteklo noč je bil pred svojo hišo v Sofiji umorjen urednik nekega opozicijskega lista in bivši diplomatski zastopnik v Parizu in Stockholmu Kraker. Morilci so ušli.

Vzrok umora ni znan. Vsi krogi Bolgarije energično obsojajo ta umor.

Nesreča zagrebškega žida na Bledu. Po lepi blejski cesti je včeraj drvel avto z bogatim židom iz Zagreba. Toda nesreča nikoli ne miruje. Ko je avto zapeljal proti Lujzinem kopališču, je nenadoma odpovedala zavora in avto z lastnikom je mahoma izginil v zeleni vodi blejskega jezera. Bogati trgovec se je hitro rešil mučnega položaja s tem, da je splaval na suho. Avto, ki pa najbrž ni bil zgrajen za plavanje po vodi, se je žalostno pogreznil. Šele čez par dni so ga potegnili na suho precej razbitega. Reševalci so zahtevali 20.000 K nagrade ter jo tudi dobili.

Dva parnika trčila na morju. Angleški parnik »Egypte«, ki je bil na poti iz Londona v Bombay v Indiji, je na višini Bresta v viharjem vremenu in v najhujši megli zadel v francoski parniški Seine. Udarci je bil tako močan, da se je parnik »Egypte« prevrnil. Poškodovan je bil močno tudi parnik »Seine«, ki pa je kljub temu mogel še doseči luko. Po poročilih se je pri katastrofi parnika »Egypte« rešilo 28 moških posadke in 204 potniki, pogreša pa se 102 oseb.

Kmetijski oddelek Pokrajinske pravne za Slovenijo ima oddati še nekaj tisoč posrvičja zaroda iz vališča na Bledu, ki se že krmi in je sposoben za zaplojevanje ribjih voda. Cena 35 Din za 1000 komadov. Društva 25% popusta. Naročila se sprejemajo le do 1. junija 1922. Ob enem se pozivljajo dosedanj naročniki, da čim prej prevzamejo naročeni zarod.

Železniška nesreča. Nedaleč od Zagreba je sedemletni posestnikov sin Ivan Patačić pasel ovce ob železniški progi. Ko je prihajal vlak, je šel deček na progo, da spodi ovce, ki so prehajale čez progo. Mladi pastirček je pri tem prišel pod lokomotivo in je na mestu mrtev obležal.

Strahovita eksplozija pri Wiener Neustadtu. V Blumau pri Dunajskem Novem mestu se je pripetila popoldne 26. maja strahovita eksplozijska katastrofa. Objekt št. 1 municijske tvornice, v katerem se izdeluje dinamoni, je zletel nenadoma v zrak. Eksplozija je bila tako strašna, da je bilo slišati grmenje ob vsej progi južne žel. Prebivalstva se je polastila silna panika in bojazen za svoje. Delavci so namreč delali v tvornici kljub prazniku. Reševalna dela so bila zelo otežkočena vsled gostega dima. Posledice eksplozije so bile strašne. Objekt sam je popolnoma zginil s površja in žrtve so izredno velike. Po prvih poročilih je bilo ubitih 15, težko ali lahko ranjenih pa 200 do 300 delavcev. Proti večeru pa so se raznesle govorice, da je bilo ubitih okoli 90 delavcev, ranjenih pa nad 200.

Pred ogledalom more vsakdo vsaki dan opaziti kako se lepše in mlajše izgleda, ako se uporablja lekarnarja Fellerja že čez 25 let priljubljena in priznana sredstva za lepoto: Fellerjeva »Elsa« pomada za lice, Fellerjeva »Elsa« Tanochina pomada za rast las (2 lončka ene vrste teh pomad skupaj s poštnino 80 kron). Fellerjevo »Elsa«-lilijno mlečno milo, najboljšo »milo lepote«, 4 kosi poštnine prosto 120 K. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg 356, Hrvatsko.

pom

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju. Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimnic.

»Glepševalno društvo v Celju« naznanja:

Licitacija letošnje košnje

v parku in za grofijo se bo vršila na binkoštni pondeljek, dne 5. junija tl. ob 9. uri dopoldne — Reflektantje se naj zbero pri vremenski hišici v parku.

Kupim puško dvocevko

(Bocksflinte) 16—9.3 m/m. Ponudbe na I. Vizovišek, Žalec. 3—1

Našla se je

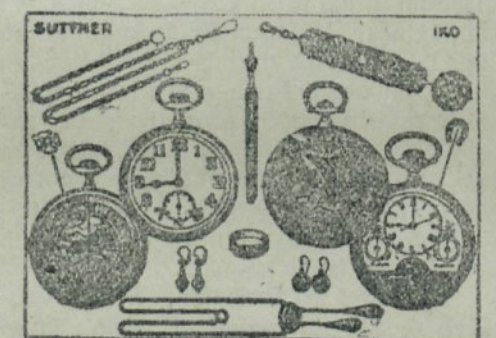
v soboto dne 27. maja na Mariborski cesti pri rudarski šoli majhna srebrna tula ura.

Dotični, ki jo je izgubil, se naj oglasi Gaberje št. 131, Celje. 560 1

Našli bode

za lastno uporabo in darila predmete v zlatu, srebru, nakite, ure, verižice, prstane, uhane, narokvice, krstne spominske obeske in od raznih potrebščin

228 12—11 kar iščete

pri znani firmi SUTTNER

po najnižjih dnevnih cenah v najlepšem modernem izdelku. Žlice, nože in vilice, škarje, žepne nože, doze za cigarete in duhan, stroje za briti, nažigalce i. t. d. vsebuje sijajni katalog s slikami od

Tvorniške tvrdke H. SUTTNER Ljubljana št. 993.

Pošljite samo 1 dinar za stroške, ako želite, da se Vam pošlje brezplačno veliki katalog.

Vodja za pisarno ki je izvežban in gospodična, katera je večja v strojepisju in stenografiji, se takoj sprejmeta. Naslov v upravi tega lista. 566

ZAHVALA.

Povodom smrti našega nepozabnega, iskreno ljubljenega soproga, očeta, brata, strica in starega očeta, gospoda

JERNEJA ŠTOR-a

šolskega sluge

smo prejeli toliko izrazov sočutja in ljubezni, da se vsakemu posebej ne moremo zahvaliti. Izrekamo tem potom priskrbo zahvalo g. nadučitelju Levstiku in gg. učiteljem in vsem, ki so nas tolažili v težkih urah in nam na kakršenkoli način izrazili svoje sočutje, dalje vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov ter vsem mnogobrojnim spremljevalcem blagega pokojnika k večnemu počitku.

Celje, dne 28. maja 1922.

ŽALUJOČI OSTALI.

Razširjajte »Novo Dobo«!

Trgovski učenec

z dobro šolsko izobrazbo se sprejme v trgovini

Anton Močnik

5—4 Celje, Glavni trg.

Andrej Oset, Maribor

Aleksandrova c. 57 Telefon 88

Trgovina drv, premoga, sena, slame, krompirja, fižola, žita in drugih deželnih pridelkov.

Brzjav: Andrej Oset Maribor.

Veliko število

poljedelskih delavcev in delavk

ki prevzamejo vsakovrstno delo na polju zlasti

košnjo

v skupinah po dnini ali pa akordu. 561 1

Poizvedbe pri:

Delavski posredovalnici v Celju, Vodnikova ulica št. 3